

E. Acz, Fakr ve Nakıslığı

İnsan fitraten sonsuz **aciz, fakir ve nakıs** olarak yaratılmıştır.

İnsanın kendisine lazım olan hiçbir şeyi icat edip vücuda getirmeye gücünün yetmemesi **acizliğini**, her şeye ihtiyacının olması **fakrını** ve yaratılışın gereği olarak hayatını devam ettirebilmesi için yeme, içme ve uyuma gibi hallerinin olması da onun **kusur ve noksanlık** cihetini gösterir.

Acizlik, insanın zâtî sıfatı iken, hayal ve vehimle kendini büyük görme hastalığı ekser insanlarda vardır. İnsanın asıl ve en mühim vazifesi acz, fakr ve noksanlığını görüp Allah'a hakkıyla kul olmaktır. Kulluk vazifesini yerine getirmeyenler, gurur ve kibirle küfran-ı nimet ederler; âdeta dünyaya sığmazlar. Halbuki insan acz, fakr ve kusurunu bilmekle kemâle erer.

Bediüzzaman Said Nursi insanın vazifesini şöyle ifade etmektedir.

“Acz ve za'fın, fakr ve ihtiyacın ölçüsüyle kudret-i İlahiye ve gına-yı Rabbaniyenin derecat-ı tecelliyatını anlamaktır. Nasıki açlığın dereceleri nisbetinde ve ihtiyacın enva'ı miktarınca, taamın lezzeti ve derecatı ve çeşitleri anlaşılır. Onun gibi sen de nihayetsiz aczin ve fakrınla, nihayetsiz kudret ve gına-yı İlahiyenin derecatını fehmetmelisin.”¹

İnsanlarda büyük görünme sevdası kalp ve ruha arız olan manevî bir hastalık olduğundan tedavisi imkânsız değilse de pek güçtür. İnsan iyi düşünürse, bu halinin kulluk sıfatına tamamen zıt olduğunu anlar.

İnsan, aciz olarak yaratılmış fanî bir mahlûktur. Bu nokta-i nazardan bakıldığında, fanî ve aciz bir insanın büyüklük sıfatıyla ne münasebeti olabilir?

“Senin vücudun taştan, demirden değildir. Belki daima ayrılmaya müsaid muhtelif maddelerden terki edilmektedir. Gururu bırak, aczini anla, mâlikini tanı, vazifeni bil, dünyaya ne için geldiğini öğren.”²

İnsanoğlu garip ve acip bir mahlûktur. İnsanlardan, ara sıra da olsa, Cenab-ı Hakk'ın rububiyet sıfatını taklide cesaret edenler olmuştur. Firavun ve Nemrut onlardan

sadece ikisidir. Ancak bunlardan biri suda boğulurken, diğeri de bir sineğ'e mağlup olup elim akibete uğramışlardır.

Büyüklük ve azamet Allah-ı Azimüşşan'a mahsustur. Öyle ise bir mikroba bile mağlup olan insanın ne haddi var ki, bunlara sahip olma davasında bulunsun. Zillet içinde büyüklük taslamak, nefsin oyuncağı olmak demektir. Zira köle, kendini efendisinin yerine koyamaz.

İnsanın büyüklüğü ve şerefi, Cenab-ı Hakk'a karşı kulluğunun şuurunda olup, onu hakkıyla yerine getirmesidir. Zira, insanın izzeti, Cenab-ı Hakka karşı zilletindedir. Yoksa onun büyüklük ve şerefi, ne servetinden, ne makamından ve ne de şöhretindedir. Her hangi bir eşya altınla ziynetlenebilir ama altın başka bir şey ile ziynetlenip kıymetlenemez. Çünkü onun kıymeti zatındandır, hariçten değil. İşte Cenab-ı Hakk'ın üstün yarattığı insan da böyledir. O, kendinden başka bir şey ile kıymet kazanmaz. Bilakis her şey onunla değer kazanır.

Cenab-ı Hak mahlûkat içerisinde insandan daha mükerrem ve şerefli bir varlık yaratmamıştır. Onun bu şeref ve üstünlüğünün delili, Cenab-ı Hakk'ın kâinat ve kâinatta olan her şeyi, hatta cenneti dahi insan için yaratmasıdır. İşte böyle bir insan için kulluk şerefinden daha halâvetli, daha şerefli hiçbir şey tasavvur edilemez. Hatta bütün peygamberler bile nübüvvetlerinden ziyade, Allah'a kul oldukları için iftihar etmişlerdir. Kulluk şerefini nübüvvetlerinden daha üstün görmüşlerdir. Onlar önce kul, sonra resûldür. Demek ki, risalet şerefi kulluk sıfatına bina edilmiştir. Risalet gibi ulvî bir mertebeye ve nice makamlara vasil olan Peygamber Efendimize (asm.) hitaben Cenab-ı Hak:

“Ya Muhammed, seni bu kadar ulvî derecelere kavuşturmuşken, bunlardan başka daha seni neyle şereflendireyim?”

buyurunca, Peygamber Efendimiz (asm.)

“Ya Rabbi beni kulluğunla, ubudiyetinle şereflendir.” buyurmuştur.

İşte kulluğun ehemmiyeti ortaya koyan bundan daha büyük bir hakikat olamaz. Halbuki insanlar, şeref ve fazileti şöhretin cazibesinde, kimi servetin ihtişamında, kimi de siyaset alanında aramaktadırlar. Oysa bunlar birer gölgeden ibaret olduğundan, aradığı saadet ve mutluluğu onlarda bulmaları mümkün değildir. İnsanın, Allah'a ubudiyeti haricinde bir şeref ve izzet araması, kulluğun ehemmiyetini idraktan uzak olduğunu gösterir. Ubudiyet, yaradılışın en son ve en mühim gayesidir.

Osmanlı padişahları bile, saraya alacakları insanları önce Enderun mektebinde yetiştirir, sonra saraya kabul ederlerdi. Çünkü sarayın nizam ve intizamı; ahenk ve

huzuru her Őeyden nce Enderunda aldıkları eğitim ve öğretime bağlıdır.

Cenab-ı Hak bu dünyayı, insanın ubudiyeti için bir mektep, talimgh ve bir kışla olarak yaratmıŐtır. Öyle ise bu talimgha ve mektebe gelenler, buradaki kulluk vazifelerini en iyi Őekilde tekmil edip cennete layık bir insan olabilmenin azmi ve gayreti içinde olmalıdırlar. Kulluk, Allah'a itaat etmekle olur. İtaat ise, O'nun emirlerini yerine getirip, yasaklarından sakınmakla mümkündür.

Dipnotlar:

[1 Sözler, s.128.](#)

[2 Lem'alar, s.208.](#)